

**Sprawozdanie z wykonania planu działalności
Ministra Edukacji Narodowej za rok 2014
dla działu administracji rządowej oświata i wychowanie**

CZĘŚĆ A: Realizacja najważniejszych celów w roku 2014

Lp.	Cel	Mierniki określające stopień realizacji celu			Najważniejsze planowane zadania służące realizacji celu	Najważniejsze podjęte zadania służące realizacji celu
		Nazwa	Planowana wartość do osiągnięcia na koniec 2014 r.	Osiągnięta wartość na koniec 2014 r.		
1	2	3	4	5	6	7
1.	Zapewnienie uczniom szkół podstawowych i gimnazjów bezpłatnego dostępu do podręczników i materiałów ćwiczeniowych (Etap I)	Stosunek liczby szkół podstawowych, w których uczniom klas I został zapewniony bezpłatny dostęp do podręcznika wydanego przez MEN do liczby szkół podstawowych, których uczniowie powinni mieć zapewniony bezpłatny dostęp do podręczników wydanych przez MEN zgodnie z przepisami ujętymi w nowelizacji ustawy o systemie oświaty.	100%	100%	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przygotowanie i wprowadzenie rozwiązań prawnych (nowelizacja ustawy o systemie oświaty) umożliwiających zapewnienie uczniom szkół podstawowych i gimnazjów bezpłatnego dostępu do podręczników i materiałów ćwiczeniowych. 2. Opracowanie i wydanie podręcznika do klasy I szkoły podstawowej. 3. Uruchomienie dotacji celowej dla organów prowadzących szkoły podstawowe na zakup podręczników do nauki języków obcych i materiałów ćwiczeniowych do klasy I szkoły podstawowej. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przygotowano i wprowadzono rozwiązania prawne (nowelizacja ustawy o systemie oświaty) umożliwiające zapewnienie uczniom szkół podstawowych i gimnazjów bezpłatnego dostępu do podręczników i materiałów ćwiczeniowych. 2. Opracowano i wydano podręcznik do klasy I szkoły podstawowej. 3. Uruchomiono dotację celową dla organów prowadzących szkoły podstawowe na zakup podręczników do nauki języków obcych i materiałów ćwiczeniowych do klasy I szkoły podstawowej.

2.	Zwiększenie szans edukacyjnych dzieci młodszych	Liczba dzieci 6-letnich urodzonych w 2008 r. rozpoczynających w roku szkolnym 2014/2015 naukę w klasie I szkoły podstawowej.	ok. 202 000	193 802	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wsparcie przez placówki doskonalenia nauczycieli i poradnie psychologiczno-pedagogiczne, dyrektorów i nauczycieli przedszkoli oraz szkół podstawowych w zakresie działań zachęcających rodziców do podejmowania decyzji rozpoczynania obowiązku szkolnego przez dzieci 6-letnie. 2. Wsparcie organów prowadzących w przygotowaniu szkół do objęcia obowiązkiem szkolnym dzieci 6-letnich, poprzez działania przewidziane w programie „Radosna szkoła” oraz przekazywanie jednostkom samorządu terytorialnego subwencji oświatowej na dzieci 6-letnie rozpoczynające naukę w szkole podstawowej. 3. Promowanie edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej wśród rodziców najmłodszych dzieci, poprzez działania informacyjne. 4. Wdrażanie przepisów znowelizowanej ustawy o systemie oświaty w zakresie dofinansowania gmin z budżetu państwa w realizacji przez nie zadań dotyczących edukacji przedszkolnej (zwiększenie liczby miejsc wychowania przedszkolnego, podniesienie jakości edukacji przedszkolnej). 5. Przygotowanie oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych do świadczenia wysokiej jakości usług w zakresie wychowania przedszkolnego. 6. Opracowanie i upowszechnienie poradnika dla nauczycieli i rodziców zawierającego przykłady dobrych praktyk pracy świetlicy oraz rekomendacje dla szkół dotyczące 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dyrektorzy i nauczyciele przedszkoli oraz szkół podstawowych otrzymali od placówek doskonalenia nauczycieli i poradni psychologiczno-pedagogicznych wsparcie w zakresie działań zachęcających rodziców do podejmowania decyzji rozpoczynania obowiązku szkolnego przez dzieci 6-letnie. 2. Wspierano organy prowadzące w przygotowaniu szkół do objęcia obowiązkiem szkolnym dzieci 6-letnich, poprzez działania przewidziane w programie: „Radosna szkoła” oraz przekazywanie jednostkom samorządu terytorialnego subwencji oświatowej na dzieci 6-letnie rozpoczynające naukę w szkole podstawowej. 3. Promowanie edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej wśród rodziców najmłodszych dzieci, realizowane było (we współpracy z kuratorami oświaty) poprzez liczne i różnorodne działania informacyjne. Polegały one w szczególności na: <ul style="list-style-type: none"> – funkcjonowaniu ministerialnej infolinii 22 34 74 700 (dla rodziców dzieci sześciolletnich); – funkcjonowaniu strony internetowej www.6latki.men.gov.pl, zawierającej uaktualniane informacje związane z procedowaniem w 2014 r. nowelizacji ustawy o systemie oświaty, której celem było podwyższenie standardów nauczania dzieci sześciolletnich w szkole; – przygotowaniu i opublikowaniu
		Odsetek dzieci w wieku 3-5 lat korzystających w roku szkolnym 2014/2015 z edukacji przedszkolnej.	75%	79,4%		

		Liczba etatów w świetlicach w szkołach podstawowych.	16 300	20 081	<p>opieki świetlicowej.</p> <p>7. Opracowanie narzędzi oraz przeprowadzenie kontroli funkcjonowania świetlic w ramach nadzoru pedagogicznego w celu zapewnienia uczniom możliwości korzystania ze świetlicy szkolnej, ze względu na pracę ich rodziców/prawnych opiekunów, organizację dojazdu do szkoły lub inne okoliczności wymagające zapewnienia opieki w szkole. Uwzględnienie w arkuszu kontroli zajęć rozwijających zainteresowania uczniów oraz zajęć edukacyjnych, w tym odrabianie pracy domowej.</p> <p>8. Propagowanie informacji na temat pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach, w tym modelu działań służących edukacji dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz aktywności fizycznej osób z niepełnosprawnościami w szkołach ogólnodostępnych, poprzez opracowanie i rozpowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych oraz organizację konferencji.</p> <p>9. Doskonalenie zawodowe nauczycieli konsultantów i specjalistów w poradniach psychologiczno-pedagogicznych, nt. orzeczeń dla uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera oraz wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka.</p> <p>10. Zapewnienie dostępu do podręczników uczniom niewidomym i słabowidzącym kl. I-III szkoły podstawowej. W tym:</p>	<p>w lutym 2014 r. na stronie internetowej www.men.gov.pl interaktywnej mapy publicznych szkół podstawowych. Najważniejszy element mapy to opublikowane przy każdej z monitorowanych szkół, wyniki ankiet adresowanych do: dyrektorów, rad rodziców oraz wizytatorów kuratorów oświaty, dotyczące stanu przygotowania szkół do przyjęcia dzieci sześciolatek;</p> <ul style="list-style-type: none"> – uczestniczeniu w tematycznych konferencjach i spotkaniach; – przesyłaniu bezpośrednich wyjaśnień w pismach kierowanych do rodziców najmłodszych dzieci; – uczestniczeniu w rozmowach bezpośrednich z rodzicami <p>4. Wdrażano przepisy ustawy, która umożliwiła zwiększenie dostępności wychowania przedszkolnego poprzez wsparcie finansowe jednostek samorządu terytorialnego, a także ograniczyła wysokość opłat pobieranych od rodziców za korzystanie przez ich dzieci z wychowania przedszkolnego (w 2014 r. kwota 1 567 mln zł). Przygotowany został podział tej kwoty na poszczególne gminy, co stanowiło podstawę do uruchomienia środków przez Ministra Finansów. Ponadto podsumowano wydatkowanie środków z rezerwy celowej z budżetu na wsparcie gmin w realizacji zadań z zakresu wychowania przedszkolnego. Przygotowywano i przekazywano informacje na temat sposobu realizacji przepisów ustawy (opinie, wyjaśnienia, interpretacje</p>
		Liczba placówek (poradnie psychologiczno-pedagogiczne i publiczne przedszkola), do których zostaną przekazane ulotki informacyjne dotyczące możliwości wsparcia małego dziecka niepełnosprawnego.	7 600	760		

					<ul style="list-style-type: none"> – badanie potrzeb w zakresie adaptacji podręczników szkolnych i książek pomocniczych przeznaczonych dla uczniów niewidomych i słabowidzących; – adaptacja podręczników szkolnych i książek pomocniczych przeznaczonych dla uczniów niewidomych i słabowidzących na podstawie zdiagnozowanych potrzeb; – udostępnienie wersji elektronicznych adaptacji podręczników na stronie internetowej Ośrodka Rozwoju Edukacji. 	<p>przepisów prawa kierowane do gmin, dyrektorów szkół i przedszkoli, rodziców).</p> <p>5. Zadanie dotyczące przygotowania oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych do świadczenia wysokiej jakości usług w zakresie wychowania przedszkolnego było realizowane poprzez wydanie rozporządzenia dotyczącego wymagań ochrony przeciwpożarowej jakie musi spełniać lokal, w którym jest prowadzone przedszkole utworzone w wyniku przekształcenia oddziału przedszkolnego lub oddziałów przedszkolnych zorganizowanych w szkole podstawowej. Ustawowy okres zakończenia wdrożenia przepisów rozporządzenia przez organy prowadzące szkoły przewidziano do dnia 31 sierpnia 2016 r.</p> <p>6. Opracowano i upowszechniono poradnik (do bezpłatnego pobrania na stronie internetowej Ośrodka Rozwoju Edukacji), zawierający m. in.: przykłady dobrych praktyk pracy świetlicy oraz rekomendacje dla szkół dotyczące opieki świetlicowej.</p> <p>7. Opracowano narzędzia i przeprowadzono kontrole funkcjonowania świetlic w ramach nadzoru pedagogicznego w celu zapewnienia uczniom możliwości korzystania ze świetlicy szkolnej, ze względu na pracę ich rodziców/prawnych opiekunów, organizację dojazdu do szkoły lub inne okoliczności wymagające zapewnienia opieki w szkole w 10 % szkół. W arkuszu uwzględniono zajęcia rozwijające</p>
--	--	--	--	--	---	--

						<p>zainteresowania uczniów oraz zajęcia edukacyjne, w tym odrabianie pracy domowej. Efekty działań ujęto w raporcie.</p> <p>8. Propagowano informacje na temat pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach, w tym modelu działań służących edukacji dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz aktywności fizycznej osób z niepełnosprawnościami w szkołach ogólnodostępnych., Opracowano ulotki informacyjne dotyczące organizacji wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka (możliwości wsparcia małego dziecka niepełnosprawnego), które zostały przesłane drogą elektroniczną do 760 poradni psychologiczno-pedagogicznych. Ulotkę udostępniono również na stronie internetowej Ośrodka Rozwoju Edukacji. Ponadto, MEN propagował informacje związane z właściwą organizacją pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolach, szkołach i placówkach, m. in. podczas konferencji u Rzecznika Praw Dziecka oraz konferencji organizowanych w ramach realizacji Programu Bezpieczna i Przyjazna Szkoła.</p> <p>9. ORE przeprowadził szkolenie mające na celu przygotowanie kadr zespołów orzekających działających w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych do formułowania treści orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego dla</p>
--	--	--	--	--	--	---

						uczniów z autyzmem, w tym zespołem Aspergera. 10. Wykonano i dostarczono do szkół adaptacje części I-III podręcznika dostosowane do potrzeb uczniów słabowidzących (w druku powiększonym) i niewidomych (w systemie Braille'a). Wykonano także adaptacje części I-IV podręcznika dla uczniów mających trudności w uczeniu się i/lub komunikowaniu się, w tym niesłyszących, słabosłyszących z upośledzeniem umysłowym, autyzmem i afazją, oraz części I-IV adaptacji dla uczniów niesłyszących i słabosłyszących w polskim języku migowym. Do szkół dostarczono części I-III ww. adaptacji.
3.	Podniesienie jakości kształcenia w szkołach ponadgimnazjalnych	Liczba słuchaczy kwalifikacyjnych kursów zawodowych Odsetek uprawnionych uczniów, którzy przystąpili do nowego egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie.	35 000 80%	48 033 91%	1. Wdrażanie nowej podstawy programowej kształcenia w zawodach - kontynuacja. 2. Upowszechnianie nowej formy kształcenia ustawicznego - kwalifikacyjnych kursów zawodowych. 3. Wdrażanie nowych egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie - kontynuacja. 4. Opracowanie narzędzi i przeprowadzenie monitorowania wdrażania podstawy programowej w roku szkolnym 2013/2014, opracowanie raportu z wyników monitorowania. 5. Opracowanie narzędzi do wewnętrznego monitorowania realizacji podstawy programowej dla dyrektorów szkół. 6. Upowszechnienie materiałów na temat realizacji podstawy	1. Wdrożono zmodernizowaną klasyfikację zawodów szkolnictwa zawodowego z podziałem zawodów na kwalifikacje oraz nową podstawę programową kształcenia w zawodach. Ponadto wprowadzono do zmodernizowanej klasyfikacji trzy nowe zawody oraz opracowano i opublikowano dla nich podstawy programowe. 2. Kontynuowano działania upowszechniające i promujące nową formę kształcenia ustawicznego: kwalifikacyjne kursy zawodowe oraz rolę pracodawców w procesie kształcenia, poprzez narady, konferencje, popularyzację dobrych praktyk współpracy szkół z firmami. Ponadto, Ministerstwo Edukacji Narodowej podjęło się organizacji regionalnych spotkań z pracodawcami, upowszechniających ideę włączenia pracodawców w proces

		Odsetek liceów ogólnokształcących dla młodzieży spośród liceów objętych monitorowaniem, w których stosowane są zalecane warunki realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego	80%	80%	<p>programowej oraz planowania i ewaluacji pracy nauczycieli.</p> <p>7. Przeprowadzenie badania diagnostycznego tzw. „próbnej matury” - Matura 2015 r.</p> <p>8. Realizacja przez publiczne placówki doskonalenia nauczycieli nowych zadań, polegających na wspomaganiu szkół i placówek oświatowych w podnoszeniu jakości kształcenia w formie sieci współpracy i samokształcenia dla nauczycieli i dyrektorów oraz w formie wspomagania szkół i placówek.</p>	<p>kształcenia zawodowego i egzaminowania, poprzez zorganizowanie i przeprowadzenie konferencji, których celem było ukazanie pracodawców, jako kluczowych partnerów szkoły zawodowej, mających wpływ na kształtowanie jej pozytywnego wizerunku oraz podnoszenie jakości i atrakcyjności szkolnictwa zawodowego.</p> <p>3. Wdrożono nowe egzaminy potwierdzające kwalifikacje w zawodzie, do którego przystąpiło 154 579 osób.</p> <p>4. Opracowano narzędzia i przeprowadzono monitorowanie realizacji podstawy programowej w roku szkolnym 2013/2014. Opracowano raport z wyników monitorowania, który będzie dostępny na stronie www.ore.edu.pl.</p> <p>5. Opracowano narzędzia do wewnętrznego monitorowania realizacji podstawy programowej. Ośrodek Rozwoju Edukacji udostępnił na stronie internetowej poradniki w ww. zakresie, przeprowadzono szkolenia dyrektorów i nauczycieli.</p> <p>6. Upowszechniono materiały na temat realizacji podstawy programowej, w tym na temat jej wewnętrznego monitorowania oraz planowania i ewaluacji pracy nauczycieli. Wszystkie materiały dostępne są w formie elektronicznej.</p> <p>7. W grudniu 2014 r. Centralna Komisja Egzaminacyjna i okręgowe komisje egzaminacyjne udostępniły materiały do przeprowadzenia</p>
		Liczba dyrektorów szkół i nauczycieli, którzy skorzystali z przygotowanych materiałów z zakresu realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego, planowania i ewaluacji pracy nauczycieli oraz uczestniczyli w szkoleniach	20 000	20 000		

		Odsetek publicznych placówek doskonalenia nauczycieli, które podjęły realizację działań w formie wspomagania szkół i placówek	30%	75%		<p>w szkole badania diagnostycznego tzw. „próbnej matury” – Matura 2015 w trzeciej klasie liceum ogólnokształcącego. Materiały obejmowały część pisemną: języka polskiego (poziom podstawowy); matematyki (poziom podstawowy); język obcy nowożytny (poziom podstawowy); wszystkie przedmioty zdawane na poziomie rozszerzonym oraz języki mniejszości narodowej. Przeprowadzenie przez szkołę próbnego egzaminu maturalnego było dobrowolne.</p> <p>8. Publiczne placówki doskonalenia nauczycieli realizowały zadania polegające na wspomaganiu szkół i placówek oświatowych w podnoszeniu jakości kształcenia w formie sieci współpracy i samokształcenia dla nauczycieli i dyrektorów oraz w formie wspomagania szkół i placówek – zorganizowały i przeprowadziły doskonalenie zawodowe nauczycieli w zakresie podnoszenia jakości kształcenia w szkołach ponadgimnazjalnych oraz działania szkoły na rzecz zdrowia i bezpieczeństwa uczniów oraz kształcenia uczniów niepełnosprawnych w szkołach ogólnodostępnych.</p>
4.	Kształtowanie postaw prozdrowotnych uczniów, w tym aktywności fizycznej oraz bezpiecznego środowiska szkolnego	Odsetek szkół, odbiorców materiałów informacyjno-edukacyjnych zamieszczonych na stronie MEN dotyczących zdrowia i bezpieczeństwa w ramach Roku Szkoły w Ruchu i Roku Bezpiecznej Szkoły	80%	93,4%	<p>1. Upowszechnienie materiałów informacyjno-edukacyjnych dotyczących zdrowia, bezpieczeństwa i aktywności fizycznej na stronie internetowej MEN w zakładce Rok Szkoły w Ruchu oraz w zakładce Rok Bezpiecznej Szkoły, dla dyrektorów szkół, nauczycieli, rodziców, uczniów. Materiały uwzględnić</p>	<p>1. Upowszechniano materiały informacyjno-edukacyjne dotyczące zdrowia oraz dobrych praktyk w ww. zakresie, na stronie internetowej MEN w zakładce Rok Szkoły w Ruchu oraz w zakładce Rok Bezpiecznej Szkoły.</p> <p>2. Wystosowano zaproszenie do organizacji pozarządowych</p>

		Liczba partnerów Koalicji na rzecz Roku Szkoły w Ruchu i Bezpiecznej Szkoły	60	60	<p>będą tematykę z zakresu aktywności fizycznej, szeroko pojętego bezpieczeństwa oraz edukacji prawnej i ich wpływu na zdrowie oraz bezpieczeństwo dzieci i młodzieży, do wykorzystania na zajęciach z uczniami i rodzicami oraz w innych działaniach wychowawczych i profilaktycznych szkoły.</p> <p>2. Wystosowanie zaproszenia do organizacji pozarządowych oraz instytucji, które zgodnie z działalnością statutową realizują działania na rzecz aktywności fizycznej i bezpieczeństwa dzieci i młodzieży.</p> <p>3. Podjęcie działań mających na celu zwiększenie udziału szkół podstawowych, gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych oraz placówek systemu oświaty, które zaangażują się w działania związane z aktywnością fizyczną w akcji pn. "Ćwiczyć każdy może", w szczególności działań informacyjnych skierowanych do kuratorów oświaty oraz upowszechniających informacje o akcji, skierowanych do szkół i placówek.</p> <p>4. Promowanie organizowania zajęć pozaszkolnych związanych z rozwijaniem aktywności fizycznej dzieci i młodzieży w placówkach wychowania pozaszkolnego.</p> <p>5. Doskonalenie zawodowe instruktorów, edukatorów, liderów oraz trenerów programów edukacyjnych, wychowawczych i profilaktycznych, w tym profilaktyki uzależnień poprzez: organizowanie konferencji, seminariów, warsztatów,</p>	<p>i instytucji publicznych realizujących działania na rzecz aktywności fizycznej i bezpieczeństwa dzieci i młodzieży, które spotkało się z licznym, pozytywnym odzewem i deklaracjami upowszechniania. aktywności fizycznej wśród młodego pokolenia.</p> <p>3. Podjęto działania mające na celu zwiększenie udziału szkół podstawowych, gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych oraz placówek systemu oświaty, zaangażowanych w działania związane z aktywnością fizyczną w akcji pn. „Ćwiczyć każdy może”, skierowane do dyrektorów szkół i przedszkoli, nauczycieli oraz uczniów. Przy wykorzystaniu poczty elektronicznej przekazano do wszystkich szkół informacje na temat akcji „Ćwiczyć każdy może” oraz o działaniach realizowanych w ramach Roku Szkoły w Ruchu. Utworzono także w tym celu profil na portalu społecznościowym: www.facebook.com/rokszkolywruchu. Informacje na temat ww. akcji upowszechniane były także przez Kuratorów Oświaty, którzy byli koalicjantami Roku Szkoły w Ruchu. Dzięki aktywności uczestników akcji „Ćwiczyć każdy może” – profil Roku Szkoły w Ruchu stał się platformą wymiany opinii o akcji a także bazą ciekawych praktyk promujących aktywność fizyczną wśród dzieci i młodzieży.</p> <p>4. Promowano organizowanie zajęć pozaszkolnych związanych z rozwijaniem aktywności fizycznej dzieci i młodzieży we współpracy z Polskim Stowarzyszeniem Wychowania Pozaszkolnego..</p>
		Liczba szkół oraz placówek systemu oświaty zaangażowanych w działania związane z aktywnością fizyczną w ramach akcji "Ćwiczyć każdy może".	1 800	4 444		

		Liczba wychowanków biorących udział w zajęciach związanych z rozwojem aktywności fizycznej w placówkach wychowania pozaszkolnego.	260 000	257 967	<p>treningów, szkoleń, konsultacji.</p> <p>6. Doskonalenie zawodowe nauczycieli i specjalistów w zakresie edukacji zdrowotnej dzieci i młodzieży, metod postępowania w sytuacjach problemowych oraz poprawy bezpieczeństwa w szkołach i placówkach.</p> <p>7. Upowszechnienie materiałów informacyjnych (na stronie internetowej MEN dla dyrektorów szkół, nauczycieli, rodziców oraz uczniów) dotyczących podstawowych zagadnień związanych z realizacją zajęć wychowania fizycznego oraz gimnastyki korekcyjnej.</p> <p>8. Przeprowadzenie monitorowania realizacji zajęć wychowania fizycznego w formach do wyboru przez uczniów we wszystkich typach szkół publicznych w roku szkolnym 2013/2014.</p>	<p>Podsumowanie ww. działań w skali ogólnopolskiej, przedstawiono podczas Sejmiku Placówek Wychowania Pozaszkolnego, który odbył się we wrześniu 2014 r.</p> <p>5. Doskonalenie zawodowe instruktorów, edukatorów, liderów oraz trenerów programów edukacyjnych, wychowawczych i profilaktycznych, w tym profilaktyki uzależnień prowadził ORE. Zorganizowano dwie konferencje, trzy seminaria, sześć warsztatów, dwa treningi, przeprowadzono cztery konsultacje oraz trzydzieści szkoleń doskonalących, w których uczestniczyły 1 263 osoby."</p> <p>6. Zrealizowano doskonalenie zawodowe 1 035 nauczycieli i specjalistów w zakresie edukacji zdrowotnej dzieci i młodzieży, metod postępowania w sytuacjach problemowych oraz poprawy bezpieczeństwa w szkołach i placówkach, w ramach trzydziestu szkoleń, pięciu konferencji i trzech seminariów." Działania doskonalące kompetencje nauczycieli i rodziców w ww. zakresie zrealizowano także w ramach dwóch konkursów Rządowego programu na lata 2008-2013 Bezpieczna i Przyjazna Szkoła:</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Bezpieczna i przyjazna szkoła – projekty upowszechniające i wzmacniające wybrane działania bezpiecznej szkoły, w szczególności projekty edukacyjne w gimnazjach”; – „Ja i Ty – bezpieczni w szkole oraz w placówce. Projekty edukacyjne wzmacniające bezpieczeństwo w szkole oraz w placówce poprzez poprawę relacji interpersonalnych
		Liczba osób, które skorzystały z materiałów z zakresu podstawowych zagadnień związanych z realizacją zajęć wychowania fizycznego oraz gimnastyki korekcyjnej.	Liczba odbiorców nie mniejsza, niż liczba szkół zaangażowanych w koalicję "Szkoła w Ruchu" i akcję "Ćwiczyć każdy może".	17 210 (17 210 odbiorców > 4 444 szkół)		

		<p>Odsetek szkół poszczególnych typów objętych monitorowaniem, w których realizowane są zajęcia wychowania fizycznego w formach do wyboru przez uczniów.</p>	<p>Odsetek nie mniejszy niż osiągnięty w trakcie monitorowania z roku szkolnego 2011/2012, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • szkoły podstawowe 33%, • gimnazja 56%, <ul style="list-style-type: none"> • szkoły ponadgimnazjalne 33% 	<ul style="list-style-type: none"> • szkoły podstawowe 31% • gimnazja 45% <ul style="list-style-type: none"> • szkoły ponadgimnazjalne 30% 		<p>i klimatu społecznego”.</p> <p>7. Upowszechniono – poprzez zamieszczenie na stronie internetowej MEN – materiały informacyjne dla dyrektorów szkół, nauczycieli, rodziców oraz uczniów, dotyczące podstawowych zagadnień związanych z realizacją zajęć wychowania fizycznego.</p> <p>8. Przeprowadzono monitorowanie realizacji zajęć wychowania fizycznego w formach do wyboru przez uczniów we wszystkich typach szkół publicznych w roku szkolnym 2013/2014.</p>
--	--	--	--	--	--	--

CZĘŚĆ B: Realizacja celów priorytetowych wynikających z budżetu państwa w układzie zadaniowym w roku 2014

Lp.	Cel	Mierniki określające stopień realizacji celu			Planowane podzadania budżetowe służące realizacji celu	Podjęte podzadania budżetowe służące realizacji celu
		nazwa	planowana wartość do osiągnięcia na koniec 2014 r.	osiągnięta wartość na koniec 2014 r.		
1	2	3	4	5	6	7
1.	<p>Podnoszenie jakości oraz efektywności kształcenia i wychowania.</p> <p><i>cel zadania nr 3.1. Edukacja i wychowanie – w ramach funkcji nr 3. Edukacja, wychowanie i opieka, ujętych w budżecie zadaniowym</i></p>	<p>Odsetek uczniów, którzy ukończyli szkołę ponadgimnazjalną w relacji do wszystkich uczniów, którzy ją rozpoczęli (w %).</p>	83,6%	85,5%	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zarządzanie i nadzór nad systemem oświaty. <i>(podzadanie 3.1.1)</i> 2. Kształcenie ogólne, zawodowe i ustawiczne. <i>(podzadanie 3.1.2)</i> 3. Kształcenie i doskonalenie nauczycieli oraz kształtowanie ich pragmatyki zawodowej. <i>(podzadanie 3.1.3)</i> 4. Przygotowanie i przeprowadzenie egzaminów zewnętrznych. <i>(podzadanie 3.1.4)</i> 5. Wspieranie dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów zdolnych. <i>(podzadanie 3.1.5)</i> 6. Edukacja pozalekcyjna i pozaszkolna. <i>(podzadanie 3.1.6)</i> 7. Wspieranie działalności edukacyjno-wychowawczej. <i>(podzadanie 3.1.7)</i> 8. Wspomaganie JST w finansowaniu zadań oświatowych poprzez część oświatową subwencji ogólnej. <i>(podzadanie 3.1.8)</i> 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zarządzanie i nadzór nad systemem oświaty. <i>(podzadanie 3.1.1)</i> 2. Kształcenie ogólne, zawodowe i ustawiczne. <i>(podzadanie 3.1.2)</i> 3. Kształcenie i doskonalenie nauczycieli oraz kształtowanie ich pragmatyki zawodowej. <i>(podzadanie 3.1.3)</i> 4. Przygotowanie i przeprowadzenie egzaminów zewnętrznych. <i>(podzadanie 3.1.4)</i> 5. Wspieranie dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów zdolnych. <i>(podzadanie 3.1.5)</i> 6. Edukacja pozalekcyjna i pozaszkolna. <i>(podzadanie 3.1.6)</i> 7. Wspieranie działalności edukacyjno-wychowawczej. <i>(podzadanie 3.1.7)</i> 8. Wspomaganie JST w finansowaniu zadań oświatowych poprzez część oświatową subwencji ogólnej. <i>(podzadanie 3.1.8)</i>

Część D: Informacja dotycząca realizacji celów objętych planem działalności na rok 2014

W zakresie części A planu działalności na rok 2014:

– cel nr 2. **Zwiększenie szans edukacyjnych dzieci młodszych.**

W zakresie realizacji celu nr 2 wszystkie planowane zadania zostały podjęte. Planowane wartości mierników dotyczące wychowania przedszkolnego oraz funkcjonowania świetlic szkolnych zostały przekroczone. Natomiast nie osiągnięto planowanej wartości miernika dot. obowiązku szkolnego (różnica ok. 4,1%) oraz przekazania do przedszkoli informacji w formie ulotek dotyczących możliwości wsparcia małego dziecka niepełnosprawnego - organizacji wczesnego wspomagania rozwoju dziecka.

Ze względu na fakt, że obniżenie wieku szkolnego jest dla ministra edukacji narodowej działaniem strategicznym, *Wspieranie rozwoju dziecka młodsze na pierwszym i kolejnych etapach edukacyjnych w związku z obniżeniem wieku realizacji obowiązku szkolnego* to jeden z głównych kierunków polityki oświatowej państwa również w roku szkolnym 2014/2015 (w minionym roku szkolnym było to: [Wspieranie rozwoju dziecka młodsze w związku z obniżeniem wieku realizacji obowiązku szkolnego](#)). Jednym z działań podjętych w celu podniesienia jakości kształcenia oraz zwiększenia szans edukacyjnych polskich uczniów jest obniżenie wieku rozpoczynania spełniania obowiązku szkolnego. Najkorzystniejszym okresem na wprowadzanie zmian w zakresie objęcia obowiązkiem szkolnym dzieci 6-letnich jest czas, kiedy w wyniku zmian demograficznych w szkołach zmniejsza się liczba uczniów. W roku szkolnym 2007/2008 w szkołach podstawowych funkcjonowało prawie 127 tys. oddziałów, natomiast w roku szkolnym 2013/2014 liczba oddziałów w tym typie szkoły wynosiła powyżej 119 tys. Oznacza to, że na przestrzeni lat 2007-2013 odnotowano spadek liczby oddziałów w szkołach podstawowych o ponad 7,6 tys. W roku szkolnym 2007/2008 oddziałów klasy I było 20 795, w roku szkolnym 2013/2014 – 20 232. Zmniejsza się również liczba uczniów w oddziale. W roku szkolnym 2007/2008 średnia liczba uczniów w oddziale w szkole podstawowej wynosiła 19, a w roku szkolnym 2013/2014 – 18. Opisane tendencje pozwalają w łagodny sposób wprowadzić zmiany w polskim systemie edukacji związane z obniżeniem rozpoczynania obowiązku szkolnego.

Pomimo podjęcia i realizacji planowanych zadań nie osiągnięto planowanej wartości miernika: *Liczba dzieci 6-letnich (tj. urodzonych w 2008 r.) rozpoczynających w roku szkolnym 2014/2015 naukę w klasie I szkoły podstawowej*, planowano ok. 202 000 dzieci, uzyskano 193 802 (o ok. 4,1 % mniej). Prawdopodobnymi czynnikami, które spowodowały nieosiągnięcie zakładanej wartości miernika mogły być:

- zmiana w przepisach umożliwiająca rodzicom dziecka 6-letniego wnioskowanie do dyrektora szkoły - do końca roku kalendarzowego, w którym dziecko kończy 6 lat - o odroczenie spełniania przez dziecko obowiązku szkolnego (tzn. po rozpoczęciu przez dziecko realizacji tego obowiązku, tj. po 1 września);
- zmiana w przepisach w zakresie terminu dotyczącego podejmowania decyzji o nauczaniu poza szkołą – tzw. nauczania domowego;
- negatywna kampania medialna prowadzona przez środowiska przeciwnie obniżeniu wieku rozpoczynania spełniania obowiązku szkolnego do 6 lat.

Wpływ na uzyskaną na koniec 2014 r. wartość miernika określającego stopień realizacji celu: *Odsetek dzieci w wieku 3-5 lat korzystających w roku szkolnym 2014/2015 z edukacji przedszkolnej* – większą niż planowano o 4,4 punkty procentowe – miało m.in.:

- powstanie nowych publicznych i niepublicznych przedszkoli – według danych Systemu Informacji Oświatowej z dnia 30 września 2014 r., obecnie funkcjonuje: 10 918 publicznych i niepublicznych przedszkoli (w tym na wsi 3 624). W roku szkolnym 2013/2014 ich liczba wynosiła ogółem 10 434 (w tym na wsi 3 448). Zatem, liczba ww. przedszkoli wzrosła o 484 (w tym na wsi 176);
- wzrost świadomości rodziców o znaczeniu wczesnej edukacji dla rozwoju dziecka;
- zwiększanie dostępności wychowania przedszkolnego poprzez ograniczenie wysokości opłat pobieranych od rodziców za korzystanie przez ich dzieci z wychowania przedszkolnego w publicznych przedszkolach.

Znaczne przekroczenie planowanej na koniec 2014 r. wartości miernika: *Liczba etatów w świetlicach w szkołach podstawowych* (planowano 16 300, uzyskano 20 081), wynika z potrzeb rodziców uczniów w zakresie zapewnienia ich dzieciom – w tym szczególnie młodszymi (tj. w kl. I-III szkoły podstawowej) – możliwości korzystania ze świetlicy szkolnej. Większa liczba dzieci generowała potrzebę zatrudnienia większej liczby nauczycieli/etatów – zgodnie z obowiązującymi przepisami, pod opieką nauczyciela na zajęciach świetlicowych w szkole nie może pozostawać więcej niż 25 uczniów.

Nieosiągnięcie planowanej wartości miernika: *Liczba placówek (poradnie psychologiczno-pedagogiczne i publiczne przedszkola), do których zostaną przekazane ulotki informacyjne dotyczące możliwości wsparcia małego dziecka niepełnosprawnego*, wynika z wydłużenia czasu opracowywania ulotki dotyczącej możliwości wsparcia małego dziecka niepełnosprawnego oraz organizacji wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka (opracowywana wspólnie z Ministerstwem Zdrowia). Ulotkę udostępniono na stronie internetowej Ośrodka Rozwoju Edukacji. Została ona również przesłana drogą elektroniczną do 760 poradni psychologiczno-pedagogicznych. Ulotki nie przekazano do przedszkoli. Obecnie przygotowywane jest elektroniczne przekazanie ulotki do 11 000 przedszkoli, a więc do znacznie większej liczby niż planowano w 2014 r.

Pomimo nieosiągnięcia wskazanych powyżej niektórych wartości mierników, przy jednoczesnym przekroczeniu innych, należy stwierdzić, że cel został zrealizowany.

– cel nr 3. Podniesienie jakości kształcenia w szkołach ponadgimnazjalnych.

W ramach celu nr 3 wszystkie planowane zadania zostały podjęte. Planowane wartości mierników zostały osiągnięte, a w przypadku trzech mierników (nr 1, 2 i 5) uzyskane wartości znacznie przekroczyły plany.

Rok szkolny 2014/2015 jest trzecim rokiem wdrażania zmian w systemie kształcenia zawodowego, wprowadzonych w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty (Dz. U. Nr 205, poz. 1206), zorientowanych na podniesienie jakości kształcenia w zawodach oraz dostosowanie go do potrzeb rynku pracy. Przekroczenie planowanych wartości mierników: *Liczba słuchaczy kwalifikacyjnych kursów zawodowych* (planowano 35 tys. słuchaczy, osiągnięto ponad 48 tys.) oraz *Odsetek uprawnionych uczniów, którzy przystąpili do nowego egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie* (planowano 80 %, a osiągnięto 91 %), jest związane z działaniami, jakie prowadzi Ministerstwo Edukacji Narodowej w zakresie upowszechniania i promowania zmian w kształceniu zawodowym i ustawicznym, w tym promującymi nową formę kształcenia ustawicznego – kwalifikacyjne kursy zawodowe – poprzez uświadomienie szkołom i podmiotom prowadzącym kwalifikacyjne kursy zawodowe znaczenia współpracy z pracodawcami oraz jej wpływu na jakość kształcenia zawodowego i na wyniki egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie (narady, konferencje, popularyzacja dobrych praktyk współpracy szkół z firmami). Do nowego egzaminu zawodowego przystępują uczniowie w trakcie nauki (a nie, jak dotychczas, absolwenci szkół prowadzących kształcenie w zawodzie), uczestnicy kwalifikacyjnych kursów zawodowych i eksterni. W pierwszych trzech latach wdrażania zmian w kształceniu zawodowym odnotowuje się wzrost zainteresowania absolwentów gimnazjum kształceniem w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe. Głównym wyzwaniem w najbliższych latach będzie wzmocnienie pozytywnego trendu w tym zakresie. Dlatego też rok szkolny 2014/2015 został ogłoszony Rokiem Szkoły Zawodowców w celu wzmocnienia działań służących podniesieniu jakości, efektywności, a co za tym idzie atrakcyjności szkolnictwa zawodowego, zapoczątkowanych we wrześniu 2012 r. Wyniki naborów do szkół prowadzących kształcenie zawodowe świadczą o tym, że coraz więcej uczniów ma świadomość korzyści płynących z wyboru tej ścieżki kształcenia. W roku szkolnym 2010/2011 kształcenie w technikach i zasadniczych szkołach zawodowych podjęło 52,1% absolwentów gimnazjów, natomiast w roku szkolnym 2014/2015 odsetek gimnazjalistów wybierających technika i zasadnicze szkoły zawodowe wzrósł do 54,7% i to w sytuacji niżu demograficznego.

Wartość miernika nr 5: *Odsetek publicznych placówek doskonalenia nauczycieli, które podjęły realizację działań w formie wspomaganie szkół i placówek*, została znacznie przekroczona (planowano 30%, uzyskano 75%).

Wspomaganie szkół i placówek, a także sieci współpracy i samokształcenia dla nauczycieli oraz dyrektorów szkół są nowymi formami doskonalenia nauczycieli wprowadzonymi w 2013 r. przepisami rozporządzenia Ministerstwa Edukacji Narodowej z dnia 26 października 2012 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli (Dz. U. poz. 1196). Zmiany w przepisach zostały zaprojektowane w taki sposób, aby od momentu wejścia ich w życie umożliwić placówkom doskonalenia nauczycieli realizację wspomaganie szkół, a zadaniem obowiązkowym ustanowić wspomaganie od 1 stycznia 2016 r. Okres od 1 stycznia 2013 r. do 1 stycznia 2016 r. jest szczególnym okresem, w którym placówki doskonalenia nauczycieli mają czas na zapoznanie się i pilotażowe wdrażanie nowych form doskonalenia nauczycieli. Mając na względzie fakultatywny charakter tego zadania w roku 2014, Ministerstwo Edukacji Narodowej

ustaliło wartość miernika tylko na poziomie 30%, biorąc pod uwagę skalę pilotażowych działań podejmowanych przez MEN na rzecz wsparcia placówek w realizacji przez nie nowych form doskonalenia. Placówki doskonalenia nauczycieli wykazały jednak dużo większe zainteresowanie nowymi formami doskonalenia, co jest zjawiskiem korzystnym dla procesu wdrażania zmian w systemie doskonalenia nauczycieli i systemie wspomagania szkół.

– **cel nr 4. Kształtowanie postaw prozdrowotnych uczniów, w tym aktywności fizycznej oraz bezpiecznego środowiska szkolnego.**

W ramach celu nr 4 wszystkie planowane zadania zostały podjęte. Planowane wartości pięciu mierników zostały osiągnięte, przy czym w dwóch przypadkach (miernik nr 1 oraz 3) zostały znacznie przekroczone. Nie udało się osiągnąć planowanej wartości miernika nr 6.

Z danych uzyskanych na podstawie przeprowadzonej ankiety dotyczącej działań szkół w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa uczniów wynika, że z materiałów informacyjno-edukacyjnych korzystało ponad 93% badanych szkół. Przekroczenie planowanej wartości miernika nr 1: *Odsetek szkół, odbiorców materiałów informacyjno-edukacyjnych zamieszczonych na stronie MEN dotyczących zdrowia i bezpieczeństwa w ramach Roku Szkoły w Ruchu i Roku Bezpiecznej Szkoły*, o 13,4 punktów procentowych, wynika w szczególności:

- z większego zainteresowania szkół problematyką zdrowia, bezpieczeństwa i aktywności fizycznej uczniów;
- ze skutecznej akcji upowszechniania informacji na temat dostępnych materiałów, poprzez bezpośrednie przesyłanie informacji do grupy odbiorców przy wykorzystaniu poczty elektronicznej, oraz poprzez zamieszczenie informacji na stronach internetowych Ministerstwa Edukacji Narodowej i Ośrodka Rozwoju Edukacji.

Wyniki badań ankiety potwierdziły przydatność materiałów informacyjnych i edukacyjnych skierowanych do dyrektorów szkół, nauczycieli, uczniów i ich rodziców.

Wartość miernika: *Liczba szkół oraz placówek systemu oświaty zaangażowanych w działania związane z aktywnością fizyczną w ramach akcji „Ćwiczyc każdy może”*, została zaplanowana w oparciu o doświadczenia z podobnych działań realizowanych w ramach Roku Bezpiecznej Szkoły. Znaczne przekroczenie planowanej wartości miernika (planowano 1 800, uzyskano 4 444) wynika w szczególności z atrakcyjności zaproponowanych działań w ramach Roku Szkoły w Ruchu, a także z szerokiego upowszechnienia akcji „Ćwiczyc każdy może”, poprzez bezpośrednie (przy wykorzystaniu poczty elektronicznej) przesyłanie do szkół informacji na temat prowadzonej akcji. Ponadto warto zauważyć, że w związku z dużym zainteresowaniem konkursem „Ćwiczyc każdy może”, wydłużony został termin zgłaszania szkół do udziału w akcji.

Zgodnie z planem, w 2014 r. przeprowadzono monitorowanie realizacji zajęć wychowania fizycznego w formach do wyboru przez uczniów we wszystkich typach szkół publicznych w roku szkolnym 2013/2014. Osiągnięta na koniec 2014 r. wartość miernika okazała się niższa, niż planowana do osiągnięcia. Planowano wynik nie niższy niż wskazany w wyniku monitorowania w roku szkolnym 2011/2012, tj. odpowiednio: szkoły podstawowe – planowano 33%, uzyskano 31%; gimnazja – planowano 56%, uzyskano 45%; szkoły ponadgimnazjalne – planowano 33%, uzyskano 30%.

Prawdopodobne przyczyny niższego, niż zakładano wyniku badania:

- wypełnienie ankiet przez większą liczbę szkół (zmiana liczebności grupy badawczej),
- mniejszy odsetek szkół realizujących zajęcia do wyboru przez uczniów.

Pomimo nieosiągnięcia planowanej wartości jednego miernika, przy jednoczesnym przekroczeniu innych, należy stwierdzić, że cel został zrealizowany.

Joanna Kluzik-Rostkowska
Minister Edukacji Narodowej
/ – podpisany cyfrowo/